

het Evangelie naar
++ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
Ο ΛΥΤΟΛ· ΟΥΤΟC ΗΝ ΕΝ ΑΡΧΗ ΠΡΟC
ΤΟΝ ΘΕΟΝ· ΠΑΝΤΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΥ ΕΓΕ
ΝΕΤΟ ΚΑΙ ΧΩΡΙC ΑΥΤΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ
ΟΥΔΕΕΝ· Ο ΓΕΓΟΝΕΝ ΕΝ ΑΥΤΩ
ΖΩΗ ΗΝ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΗΝ ΕC ΤΩC

studie 18

13 oktober 2016
Bodegraven

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de
vijfduizend als type van de tegenwoordige
tijd:

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- ❑ het was na zijn verwerping door Jeruzalem (Joh.5);

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- ❑ het was na zijn verwerping door Jeruzalem (Joh.5);
- ❑ bij de zee, type van de natiën;

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- het was na zijn verwerping door Jeruzalem (Joh.5);
- bij de zee, type van de natiën;
- Jezus was gezeten op de berg - verhoogd;**

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- ❑ het was na zijn verwerping door Jeruzalem (Joh.5);
- ❑ bij de zee, type van de natiën;
- ❑ Jezus was gezeten op de berg - verhoogd;
- ❑ de gerstebroden spreken van de opgewekte Christus;

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- ❑ het was na zijn verwerping door Jeruzalem (Joh.5);
- ❑ bij de zee, type van de natiën;
- ❑ Jezus was gezeten op de berg - verhoogd;
- ❑ de gerstebroden spreken van de opgewekte Christus;
- ❑ de twee vissen zijn zowel symbolisch als astrologisch een type van de tegenwoordige tussentijd;

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- ❑ na de maaltijd waren er nog twaalf korven over. Een type van overblijft voor Israël;

terugblik:

de geschiedenis van de spijziging van de vijfduizend als type van de tegenwoordige tijd:

- ❑ na de maaltijd waren er nog twaalf korven over. Een type van overblijft voor Israël;
- ❑ de vijf broden van de jongen komen overeen met de vijf broden die David vroeg uit het heiligdom (1Sam.21). Hij kreeg echter twaalf broden...

vergelijk met de spijziging van de vierduizend

Hoe **groter** de **behoefte**
en hoe **geringer** de menselijke **inbreng**,
des te **meer** is de overvloed van de **genade!**

Johannes 6

¹⁴ Toen dan de mensen zagen,
welk teken Hij verricht had,
zeiden zij: Deze is waarlijk de profeet,
die in de wereld komen zou.

ΟΙ ΟΥΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΙΔΟΝΤΕΣ
de dan mensen | waarnemende
de dan mensen toen zagen

Ο ΕΤΟΙΜΕΝΟΝ ΤΟ ΣΗΜΕΙΟΝ
welk hij-doet teken
welk Hij had verricht teken

Johannes 6

¹⁴ Toen dan de mensen zagen,
welk teken Hij verricht had,
zeiden zij: Deze is waarlijk de profeet,
die in de wereld komen zou.

aangekondigd door Mozes >

ΕΛΕΓΟΝ	ΟΤΙ	ΟΥΤΟΣ	ΕΣΤΙΝ	ΑΛΗΘΩΣ	Ο	ΠΡΟΦΗΤΗΣ
zeiden	dat	deze	is	waarlijk	de	profeet
zij zeiden	-	deze	is	waarlijk	de	profeet

Ο	ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΚΟΣΜΟΝ
degene	komende~	tot-in	de	wereld
die	zou komen	in	de	wereld

Deuteronomium 18

¹⁵ **Een profeet** uit uw midden,
uit uw broederen, **zoals ik ben**,
zal de HERE, uw God, u verwekken;
naar hem zult gij luisteren.

(...)

¹⁸ een profeet zal Ik hun verwekken
uit het midden van hun broederen,
zoals gij zijt; Ik zal mijn woorden
in zijn mond leggen,
en hij zal alles tot hen zeggen,
wat Ik hem gebied.

Handelingen 3 (Petrus)

²⁰ en Hij de Christus,
die voor u tevoren bestemd was,
Jezus, zende;

(...)

²² Mozes toch heeft gezegd:
De Here God zal u een profeet
doen opstaan uit uw broeders,
gelijk mij:
naar hem zult gij horen
in alles wat hij tot u spreken zal...

Johannes 1

²¹ En zij vroegen hem
(=*Johannes de Doper*):
Wat dan? Zijt gij Elia?
En hij zeide:
Ik ben het niet.
Zijt gij **de profeet**?
En hij antwoordde: Neen.

Johannes 6

¹⁵ Daar Jezus bemerkte,
dat zij zouden komen
en Hem met geweld meevoeren
om Hem koning te maken,
trok Hij Zich weder terug
in het gebergte, geheel alleen.

IHCOYC	OYN	ΓΝΟΥC	ΟΤΙ	ΜΕΛΛΟΥC	ΙΝ	ΕΡΧΕCΘΑΙ
Jezus	dan	wetende	dat	zij-staan-op-het-punt		te-komen~
Jezus	daar	bemerkte	dat	zij zouden		komen

Johannes 6

¹⁵ Daar Jezus bemerkte,
dat zij zouden komen
en Hem met geweld meevoeren
om Hem koning te maken,
trok Hij Zich weder terug
in het gebergte, geheel alleen.

hetzelfde woord als in 1Thes.4:17: wegrukken

ΚΑΙ	ΑΡΤΑΖΕΙΝ	ΑΥΤΟΝ
en	te-grissen	hem
en	met geweld meevoeren	Hem

Johannes 6

¹⁵ Daar Jezus bemerkte,
dat zij zouden komen
en Hem met geweld meevoeren
om Hem koning te maken,
trok Hij Zich weder terug
in het gebergte, geheel alleen.

> de verkeerde tijd en het verkeerde motief

INA	ΠΟΙΗCΩC IN	BACIΛEA
opdat	dat-zij-zouden-maken	koning
om	Hem te maken	koning

Johannes 6

¹⁵ Daar Jezus bemerkte,
dat zij zouden komen
en Hem met geweld meevoeren
om Hem koning te maken,
trok Hij Zich weder terug
in het gebergte, geheel alleen.

Marcus 6:46

En toen Hij afscheid van hen genomen
had, ging Hij naar de berg **om te bidden.**

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕΝ ΠΑΛΙΝ

hij-trekt-zich-terug weer

Hij trok Zich terug weder

Johannes 6

¹⁵ Daar Jezus bemerkte,
dat zij zouden komen
en Hem met geweld meevoeren
om Hem koning te maken,
trok Hij Zich weder terug
in het gebergte, geheel alleen.

(ook) een type van de tegenwoordige tijd:

- geen koning
- niet zichtbaar voor de wereld
- maar op eenzame hoogte, verheven
- & biddend

ΕΙC	ΤΟ	ΟΡΟC	ΑΥΤΟC	ΜΟΝΟC
tot-in	de	berg	hij	alleen
in	het	gebergte	geheel	alleen

Johannes 6

¹⁶ En toen het avond geworden was,
gingen zijn discipelen naar de zee
en begaven zich in een schip
over de zee naar Kafarnaum.

vanuit Betsaïda (Luc.9:10) >

ΚΑΙ ΕΜΒΑΝΤΕΣ ΕΙΣ ΠΛΟΙΟΝ ΗΡΧΟΝΤΟ

en in-stappende tot-in schip zij-kwamen~

en - in een schip begaven zich

ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΕΙΣ ΚΑΦΑΡΝΑΟΥΜ

aan-de-overkant van-de zee tot-in Kapernaüm

over de zee naar Kapernaum

Johannes 6

¹⁷ En het was reeds donker geworden
en Jezus was nog niet tot hen gekomen,

ΚΑΙ ΣΚΟΤΙΑ ΗΔΗ ΕΓΕΓΟΝΕΙ

en donker reeds het-was-geworden

en donker reeds het was geworden

ΚΑΙ ΟΥΠΩ ΕΛΗΛΥΘΕΙ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΥΣ Ο ΙΗΣΟΥΣ

en nog-niet was-gekomen naar-toe hen de Jezus

en nog niet was gekomen tot hen - Jezus

Johannes 6

¹⁸ en de zee werd onstuimig,
daar er een harde wind woei.

> vanuit het omliggende gebergte
plotseling 'neervallend' op de zee

H	TE	ΘΑΛΑΣΣΑ	ΑΝΕΜΟΥ	ΜΕΓΑΛΟΥ
de	bovendien	zee	van-wind	grote
de	en	zee	een wind	harde

ΠΝΕΟΝΤΟΣ	ΔΙΕΓΕΙΡΕΤΟ
waaiende	werd-wakker-geschud~
daar er woei	werd omstuimig

Johannes 6

¹⁹ Toen zij dan vijfentwintig
of dertig stadien hadden geroeid,
zagen zij Jezus over de zee gaan
en dicht bij het schip komen,
en zij werden bevreesd.

1 stadie = 185 meter
> 4,5 - 5,5 km

ΕΛΗΛΑΚΟΤΕC	ΟΥΝ	ΩC	CΤΑΔΙΟΥC
geroeid-hebbende	dan	ongeveer	stadiën
zij hadden geroeid	dan	toen	stadiën

ΕΙΚΟCΙ	ΠΕΝΤΕ	Η	ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ
twintig	vijf	of	dertig
en twintig	vijf	of	dertig

Johannes 6

¹⁹ Toen zij dan vijftientwintig of dertig stadien hadden geroeid, zagen zij Jezus over de zee gaan en dicht bij het schip komen, en zij werden bevreesd.

"in de vierde nachtwake"; Mar.6:48
= tussen 3 en 6 uur

ΘΕΩΡΟΥCΙΝ ΤΟΝ ΙΗCΟΥΝ

|zij-aanschouwen de Jezus

zij zagen - Jezus

ΠΕΡΙΠΑΤΟΥΝΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

|wandelende op de zee

gaan over de zee

Johannes 6

¹⁹ Toen zij dan vijftientig of dertig stadien hadden geroeid, **zagen zij Jezus over de zee gaan** en dicht bij het schip komen, en zij werden bevreesd.

een uniek (profetisch!) teken...

ΘΕΩΡΟΥCΙΝ ΤΟΝ ΙΗCΟΥΝ

|zij-aanschouwen de Jezus

zij zagen - Jezus

ΠΕΡΙΠΑΤΟΥΝΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑCΣΗΣ

|wandelende op de zee

gaan over de zee

Johannes 6

¹⁹ Toen zij dan vijftientwintig of dertig stadien hadden geroeid, zagen zij Jezus over de zee gaan **en dicht bij het schip komen,** en zij werden bevreesd.

ΚΑΙ ΕΓΓΥΣ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ

en nabij het schip |wordende~

en dicht bij het schip komen

Johannes 6

¹⁹ Toen zij dan vijftientwintig of dertig stadien hadden geroeid, zagen zij Jezus over de zee gaan en dicht bij het schip komen, en zij werden bevreesd.

"een spook!"; Mat.14:26

ΚΑΙ ΕΦΟΒΗΘΗΣΑΝ

en zij-werden-bevreesd

en zij werden bevreesd

Johannes 6

²⁰ Maar Hij zeide tot hen:
Ik ben het, weest niet bevreesd.

Matteüs verhaalt hier nog de uitstap
van Petrus; Mat.14:28-31

Ο	ΔΕ	ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΟΙΣ
degene	echter	hij-zegt	tot-hen
Hij	maar	zeide	tot hen

ΕΓΩ	ΕΙΜΙ	ΜΗ	ΦΟΒΕΙΣΘΕ
ik	ben	toch-niet	vreest~ !
Ik	ben het	niet	weest bevreesd

Johannes 6

²¹ Zij wilden Hem dan in het schip nemen en terstond bereikte het schip het land, waar zij heengingen.

Matteüs 14:

³² En toen zij in het schip geklommen waren, ging de wind liggen.

³³ Die in het schip waren, vielen voor hem neer en zeiden: Waarlijk, U bent Gods Zoon!

HΘΕΛΟΝ	ΟΥΝ	ΛΑΒΕΙΝ	ΑΥΤΟΝ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΠΛΟΙΟΝ
zij-wilden	dan	l nemen	hem	tot-in	het	schip
zij wilden	dan	nemen	Hem	in	het	schip

Johannes 6

²¹ Zij wilden Hem dan in het schip nemen
en terstond bereikte het schip het land,
waar zij heengingen.

het vijfde teken in Johannes >

ΚΑΙ	ΕΥΘΕΩΣ	ΕΓΕΝΕΤΟ	ΤΟ	ΠΛΟΙΟΝ
en	onmiddellijk	werd~	het	schip
en	terstond	bereikte	het	schip

ΕΠΙ	ΤΗΣ	ΓΗΣ	ΕΙΣ	ΗΝ	ΥΠΗΓΟΝ
op	het	land	tot-in	welk	zij-heen-gingen
-	het	land	-	waar	zij heengingen

PROFETISCHE BETEKENIS

Jezus alleen in de hoogte, biddend

de 12 (> Israël) op zee (>natiën) tijdens de nacht

de zee zeer onstuimig, de 12 in gevaar

tegen de ochtend komt Jezus tot hen

verbijstering over zijn identiteit

Jezus brengt de rust aan

het schip bereikt het land en een veilige haven

Johannes 6

²² De volgende dag zag de schare,
die aan de andere zijde van de zee stond,
dat daar geen ander scheepje
was geweest dan een...

ΤΗ	ΕΠΑΥΡΙΟΝ	Ο	ΟΧΛΟΣ	Ο	ΕΣΤΗΚΩΣ
<i>in-de</i>	<i>de-volgende-morgen</i>	<i>de</i>	<i>schare</i>	<i>de</i>	<i>staande</i>
de	volgende dag	de	schare	die	stond

ΠΕΡΑΝ	ΤΗΣ	ΘΑΛΑΣΣΗΣ	ΕΙΔΟΝ
<i>aan-de-overkant</i>	<i>van-de</i>	<i>zee</i>	<i>namen-waar</i>
aan de andere zijde	van de	zee	zag

Johannes 6

²² De volgende dag zag de schare,
die aan de andere zijde van de zee stond,
dat daar geen ander scheepje
was geweest dan één...

ΟΤΙ	ΠΛΟΙΟΝ	ΑΛΛΟ	ΟΥΚ	ΗΝ		ΕΚΕΙ	ΕΙ	ΜΗ	ΕΝ
dat	boot	andere	niet	was		daar	indien	toch-niet	ene
dat	scheepje	ander	geen	was geweest		daar	dan	-	één

Johannes 6

²² ... en dat Jezus niet met zijn discipelen in dit schip gegaan was, maar dat zijn discipelen alleen waren weggevaren.

ΚΑΙ ΟΤΙ ΟΥ ΚΥΝΕΙΧΛΑΘΕΝ ΤΟΙΣ ΜΑΘΗΤΑΙΣ ΑΥΤΟΥ
en dat niet samen-binnen-kwam met-de leerlingen van-hem
en dat niet was gegaan met discipelen zijn

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΛΟΙΟΝ
de Jezus tot-in het schip
- Jezus in dit schip

Johannes 6

²² ... en dat Jezus niet met zijn discipelen in dit schip gegaan was, maar dat zijn discipelen alleen waren weggevaren.

ΑΛΛΑ ΜΟΝΟΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΑΥΤΟΥ ΑΠΗΛΘΟΝ
maar alleen de leerlingen van-hem kwamen-weg

maar alleen - discipelen zijn dat waren weggevaren

Johannes 6

²³ Doch er kwamen andere scheepjes uit Tiberias bij de plaats, waar zij het brood gegeten hadden, nadat de Here gedankt had.

ΑΛΛΑ	ΗΛΘΕΝ	< ΠΛΟΙΑΡΙΑ	> ΕΚ	ΤΙΒΕΡΙΑΔΟΣ
maar	kwam	boten	van-uit	Tiberias
doch	er kwamen	andere scheepjes	uit	Tiberias

ΕΓΓΥΣ	ΤΟΥ	ΤΟΠΟΥ
nabij	de	plaats
bij	de	plaats

Johannes 6

²³ Doch er kwamen andere scheepjes uit Tiberias bij de plaats, waar zij het brood gegeten hadden, nadat de Here gedankt had.

ΟΠΟΥ	ΕΦΑΓΟΝ	ΤΟΝ	ΑΡΤΟΝ
waar-ook	zij-aten	het	brood
waar	zij hadden gegeten	het	brood

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΑΝΤΟΣ	ΤΟΥ	ΚΥΡΙΟΥ
van-dankende	de	Heer
nadat had gedankt	de	Here

Johannes 6

²⁴ Toen dan de schare zag,
dat Jezus daar niet was
en ook zijn discipelen niet,
gingen ook zij in de scheepjes
en kwamen te Kafarnaum
om Jezus te zoeken.

OTE	OYN	EIDEN	O	OXΛOC	OTI	IHCOYC	OYK	ECTIN
toen	dan	waarnam	de	schare	dat	Jezus	niet	is
toen	dan	zag	de	schare	dat	Jezus	niet	was

EKEI	OYΔE	OI	MAΘHTAI	AYTOY
daar	en-ook-niet	de	leerlingen	van-hem
daar	en ook niet	-	discipelen	zijn

Johannes 6

24 Toen dan de schare zag,
dat Jezus daar niet was
en ook zijn discipelen niet,
gingen ook zij in de scheepjes
en kwamen te Kafarnaum
om Jezus te zoeken.

ΕΝΕΒΗCΑΝ ΑΥΤΟΙ ΕΙC ΤΑ ΠΛΟΙΑΡΙΑ

stapten-in zij tot-in de boten

zij gingen ook in de scheepjes

ΚΑΙ ΗΛΘΟΝ ΕΙC ΚΑΦΑΡΝΑΟΥΜ ΖΗΤΟΥΝΤΕC ΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ

en zij-kwamen tot-in Kapernaüm |zoekende de Jezus

en kwamen te Kapernaum om te zoeken - Jezus

Johannes 6

²⁵ En toen zij Hem
aan de overkant der zee vonden,
zeiden zij tot Hem:
Rabbi, wanneer zijt Gij hier gekomen?

ΚΑΙ ΕΥΡΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΝ ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ
en |vindende hem aan-de-overkant van-de zee

en toen zij vonden Hem aan de overkant der zee

ΕΙΠΟΝ ΑΥΤΩ ΡΑΒΒΙ ΠΟΤΕ ΩΔΕ ΓΕΓΟΝΑΣ
zij-zeiden tothem Rabbi wanneer? hier jij-bent-geworden

zij zeiden tot Hem Rabbi wanneer hier Gij zijt gekomen

Johannes 6

²⁶ Jezus antwoordde hun en zeide:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
gij zoekt Mij,
niet omdat gij tekenen gezien hebt,
maar omdat gij van de broden gegeten hebt
en verzadigd zijt.

ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΑΥΤΟΙΣ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ

antwoordde hen de Jezus en zei

antwoordde hun - Jezus en zeide

ΑΜΗΝ ΑΜΗΝ ΛΕΓΩ ΥΜΙΝ

amen amen | ik-zeg tot-jullie

voorwaar voorwaar Ik zeg u

Johannes 6

²⁶ Jezus antwoordde hun en zeide:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
gij zoekt Mij,
niet omdat gij tekenen gezien hebt,
maar omdat gij van de broden gegeten hebt
en verzadigd zijt.

ZHTEITE ME OYX OTI EIDETE CHMEIA ALLA
|jullie-zoeken mij niet dat jullie-namen-waar tekenen maar
gij zoekt Mij niet omdat gij hebt gezien tekenen maar

OTI ΕΦΑΓΕΤΕ ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΕΧΟΡΤΑΘΗΤΕ
dat jullie-aten van-uit de broden en jullie-woorden-verzadigd
omdat gij hebt gegeten van de broden en zijt verzadigd